

"EDINOST"
Izjava po trikrat na teden v šestih izdajih ob četrtih, petekih in sobotah. Zjutranje izdaje izhaja ob 6. uri sijutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdaje stane: za jedensace f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri meseca . . . 3.— . . . 4.50 za pol leta . . . 5.— . . . 9.— za vse leto . . . 12.— . . . 18.— Naročnine je plačevati naprej na narodne brez prilagene naročnine se uprava ne izira.

Pomembno številko se dobivajo v prodajalnih tobaka v Trstu po 5 nov. Izven Trsta po 6 nov.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

"V edinosti je moč".

Častitim našim gg. naročnikom!

Vse one častite gg. naročnike, kateri niso še doposlali naročnino za IV. četrletje, prosimo, da to storite čim prej mogoče.

Upravnštvo "Edinosti".

Večina, vlada in mi.

Zgodovinske pomembnosti je bil oni dan, ko so vse skupine na desnici pritrstile načrtu adrese, kakor ga je izdelal in predložil odlični poslanec in plemič iz Galicije. Ta načrt je zajedno program sedanji večini.

Trije so glavni stebri, na katerih stoji načrt: krščanska načela, avtonomija kraljestev in dežel in popula, brezpogojna jednakopravnost vseh narodov.

Rekli smo, da je bil zgodovinsko važen oni dan, ko so se skupine na desnici združile za ta program. S tem je bilo doseženo, cesar trebamo v prvi vrsti: trdna, stalna, kompaktna večina v zbornici poslancev. Kaj da pomenja to, povedali so nam najglasnejši nasprotniki. Kar besneli so, ko so videli, da se jim je porušila premisa, na katero so v glavnem opirali svoje račune. Računali so namreč — in pogled v žalostno minolost je opravideval njih račune —, da se skupine na desnici ne bodo mogle združiti za ukupen program. Zlasti so uprizorili upravljivo gnojno proti nemškim konzervativcem. Le-te so hoteli oplašiti z grožnjo, da jih bode narod nemški smatral narodnimi izdajicami, ako se združijo se Slovani v parlamentarno večino. Tega namena strašenja niso dosegli. Zato so zdajvali tako, da divjajo še danes, a vsi nemški narodi — izjemni paščico Italijanov, ki igrajo simečno ulogo onega, ki bi hotel biti povsodi, a v resnici ni nikjer — so čutili instinkтивno, da je oni dan, ko se je vsprijel ukupni načrt adrese, oznanjevalec boljših dni za narode in za državo.

Taka čutstva so prošinjala tudi nas in ve-

selili smo se programa krščanskih načel in narodne jednakopravnosti. Tudi tretja točka — deželska avtonomija — nam ni kalila zadostenja. Mnogo smo pisali že proti avtonomiji dežel, ali nje načelniki nasprotniki tudi nismo. To smo povdarjali opetovanju tudi te dni. Danes izjavljamo slovesno še enkrat, da ne nasprotujemo tej točki programa sedanje večine, ampak zahtevamo jedino to, da se nam ustvarijo garancije, da ta avtonomija ne postane v rokah naših nasprotnikov v Trstu, Istri na Koroškem in Štajarskem, material, iz katerega bi oni klepali smrtnje kose za narod naš.

Toliko mimogredé. Veselje je bilo torej splošno, ko se je zasnova sedanja večina. Splošnemu veselju je sledilo kmalu nekako razočaranje. Optimisti so menili, da sedaj pojde vse kakor namazano. Motili so se. Stroj večine se je pohabljal sedaj tu, sedaj tam in gospodje parlamentarni konstrukterji so morali sleherni hip popravljati in uravnavati. To je provzročalo nekako nervoznost in nezaupnost med prijatelji večine in — veselje menjajo nasprotniki. Zlasti med Jugoslovani je zavladal zepet črni pesimizem, to pa tem bolj, ker so se širili glasovi, da grof Badeni ne vidi rad Jugoslovanov v večini, kateri bi rad nadomestil z Italijani in liberalnimi veleposestniki, ter da je načelno proti temu, da bi Jugosloveni kaj dosegli, oziroma, da bi se Italijanom skrivil jeden sam las!

S tem čutstvovanjem javnosti so morali računati tudi naši poslanci. Uverjeni smo sicer, da so i oni pripravljeni do skrajnih žrtev in samozačajevanja, da se doseže prvi in glavni cilj: da se za vedno onemogoči nemškoliberalno gospodarstvo v tej državi! Ali oni pozaujmo položenje naše, oni vedo, kaj se godi pri nas ob periferijah. Vedo torej, da je tu naravnost skrajna za naš narodni obstanek in da nas ne rešijo pogina tudi najlepše obljube vseh ministrov in parlamentarcev; vedo, da tu treba nemudoma pomoći.

Oni niso mogli drugače, nego da so se za-

Frajlica... vi ste zaljubljeni, tudi on ljubi vas; glejte, ta podoba, nekdo pride v črni suknji, glejte, ne, ne pokažem... in potem..."

Ciganka je umolnila in potem lokavo zrla Hermuni v obraz, katerega je zdajci oblila rudečica.

"No, in potem?" jo je vprašala Hermina.

"Potem... vi, potem boste nesrečni!"

"Lari-fari, glejte, da odidete z Bogom!"

"Ha, moja desetica, sedaj sem jo zasluzila!"

Jezno jej je vrgla Hermina denar in odhitela po beli, s peskom posuti stezi med vrtnice. Dolgo se ni umirila... saj je njej sami dopovedovalo srce, da ona ne boste srečna... in sovražila je Miciko, sovražila Ivana, ne, ljubosumna je bila...

"Sicer pa je vse lari-fari, vraža, babjeverstvo!" Ta misel jo je utrdila. Zopet je slonela ob ograji, tam izza grmovja pa je ugledala... v črni suknji Gomoljevega Dolfa. Hitela je k njemu — čez tri tedne boste pel novo mašo — in mu pripovedovala na dolgo in široko o ciganki z glasom, kakor da je verjame — vendar bi reklo: veselo.

"Lari-fari!" je odgovoril on in udaril s palico po ob potu rastoči cvetki, da je odletela cvetna glava daleč na stran.

"Kaj pa, ako ste vi tisti nekdo v črni suknji?" je vprašala ona zlobno-ljubko šaleča se.

Resno jo je pogledal, ustavil se, postavil

Oglaši se račune po tarifu v petku; za naslov v debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsegna navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domadi oglaši itd. se računajo po pogodbji.

Vsi dopisi naj so pošiljajo uredništvu ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovana, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vrnejo.

Naročnina, reklamacije in oglase sprejema upravnštvo ulica Molino piccolo hč. 3. II. nadst. Naročnina in oglase je plačevati loco Trst. Odprtje reklame eje se preste poštaine.

resno besede obrnili do večine in do vlade. Dotična izjava slovenske krščansko-narodne zveze se je prečitala v seji parlamentarne komisije večine, in podpisana je bila od posl. Barwinka, Šusteriča, M. Lagine, Ferjančiča, Gregorca in Biakinija.

Od večine zahtevajo naši poslanci, naj si zasnuje krepko organizacijo na podlagi vzajemnosti. To je nujno potrebno. Krepka organizacija je potrebna, ako hočejo, da bodo aparati večine točno delovali v vseh slučajih. Vzajemnost pa je potrebna, ker brez te ni možna jednotna, krepka organizacija večih skupin. Slovenski in hrvatski poslanci bodo gotovo soliden voglni kamen organizacije večine, ako bodo vedeli, da smejo računati na to, da vsa organizacija smatra za svoje tudi vse zahteve naroda slovenskega in hrvatskega. Potem se jim ne bodo bati, da bi prišli v navskrižje se svojo poslaniško vestjo ali pa se svojim narodom.

Povsem je bilo torej opravičena zahteva naše zveze: večina, organizuj se! In ko bodo organizovana, postani mati, jednako ljubeča vse svoje sestavne dele!

A tudi do vlade so spregovorili naši poslanci. Tudi to je bilo nujno potrebno. Zaklicali so v svoji izjavi: Tudi mi smo v večini! Ta večina je pripravljena podpirati vlado. Ali večina more storiti to le pod tem pogojem, da bodo vlada ti v nje zmislu! Zahtevamo od vlade, da brez odlašanja administrativnim potom ukrene potrebno, da dobimo prepričanje, da vlada resno misli na odstranjenje obstoječih krivic na vseh poljih javnega življenja.

Tako se je v svojem bitstvu glasila apostrofa naših poslancev do vlade. Potrebno je bilo to, nujno potrebno, toliko z ozirom na prežalostno položenje našega naroda po obmejnih pokrajinh, pa tudi z ozirom na čast in ugled vse večine. To vendar ne gre, da bi vlada hotela le izkorisčati večino, in da se morda potem še združi z nasprotniki poslednje!! Grof Badeni je res postopal do sedaj tako, kakor

pred-se palico in jo porinil v zemljo, pa dejal: „Gospodičina, vem, da ljubite Ivana... vi mi hočete prigovarjati? Ne, vi sami ne veste, a jaz vem in sem vedel posebno tedaj, ko sem si izvobil ta stan... in šla sta naprej.

Prišla sta do vrta in Hermina ga je považila, „da mu dene zadnji šopek“.

„Gospodičina, jaz gotovo nisem nekdo v črni suknji, ne, jaz vam želim, jaz vam hočem srečo, po kateri sem hrepel nekdaj sam: Ivanu sem že reklo, da vaja poročim, a bilo je to pred štiri leti...“

„Ivan je dejal, tako mi je pripovedoval Lovčec, da ga ne bode več domov“.

Šla sta v uto.

Iz intimnega pogovora ju je prebudil obupen krik Hermininega očeta. Prestrašena sta skočila po koncu. Rudolf Gomolj se je poslovil naglo in hitel na postajo, Hermina pa k papanu.

Na postelji je ležal, težko sopihal, kraj njega so stali Lovčec, Konrad in Egon. Hermina je poslala zadnja dva po zdravniku v X; oba sta hitela. Ona pa je ulivala vsako minutu kapljice zdravil, katere mu je Xiški zdravnik zapisal za take napade.

„Sta zopet kadila!“ je rekla ona Lovcu očitajočim glasom, ko je videla, da je bolniku odleglo, da je dihal svobodneje.

(Pride še.)

PODLISTEK

17

Lari-Fari.

Spisal: Srakoper.

„Ha, ne, zastonj nočem ničesar! Stara Bunda ni še nikdar prosila miloščine, in ni prosila. To pa vam povem, frajlica, jaz vam moram razdeti srečo...“ in ciganka se je vila pred njo, kakor dete, ki prosi odpuščenja zasluzeni kazni.

Da bi se je prej iznebila — morda tudi iz radovednosti — udala se je želji ciganke, saj je je dobro delo raztresenje. Seli sti na bližnjo klop vsaka na jeden konec, ciganka je pomešala karte in jih ponudila Hermuni, da privzdigne, kar je storila ta mehanično. Pa si je obrisala roke v predpasnik.

Ciganka je mrmlala nekaj, kar je ustala hudo presenečena in se odpravljala, da odide.

„Kaj je z mojo srečo? Sicer tako nič ne verjamem.“

„Ne smem, nočem povedati“, in ciganka je odšla proti vratom vrta.

„Nazaj!“ je je poklicala Hermina.

„Ker hočete, a ne proklanjajte ciganke Bunde, ranjkega Brajdiča žene, katere kosti bode že krila črna ruša, ko se bode godilo te...“

„Kaj?“

Ciganka je pogledala v karte in pregovorila:

da misli trajno ustanoviti tako za posamične skupine na desnici skrajno nevarno, za vso večino nečastno in vrhu tega nekonstitucionalno razmerje.

Slovenska krščansko-narodna zveza je spre-govorila važno besedo. Kar zahteva, je tako umevno samo ob sebi, da bi morali misliti o vsakomur, ki bi hotel oporekati nja zahtevam, da ne misli po-steno s programom, za kateri se je zdajnila večina.

Mi se obračamo danes le do skupin večine, naj izvedejo poštano in lojalno, kar zahteva od njih naša zveza. Vlada nam ne dela skrbi. Ako bode večina hotela, zaresno hotela, odločno hotela, hoteti bode morala tudi vlada.

Za vse slučaje pa je dobro, da se naši poslanec natočili čistega vina. Vlada treba krepke večine; večina pa krepkih sestavnih delov. In da bode hrvatsko-slovenski sestavni del krepak, treba mu v prvi vrsti pogojev za krepko življenje. Teh zahtevamo, ker jih moramo zahtevati.

DOPISI.

Iz Trsta, začetkom oktobra 1897. (Izv. dop.) [Podjetje, ki je vredno vse pod-pore.] Minolo je že več nego jedno leto, od kar se je v Trstu (ulica Navalij št. 1.) odprla posebna hiša, kjer se v sprejemljivo dekleta, ki so začasno brez službe, da se obvarujejo pohajanja in pregrehe, in da se po mogočnosti poučujejo in vzgojujejo za dobre in poštene služabnice v družinah.

Koj v začetku se jih je veliko oglasilo za v sprejem v to hišo, pa prošnje družin so se množile in se še. Slikehni dan dohajajo od vseh strani, toliko iz mesta kolikor z dežele, prošnje vodstvu zavoda. Le to je večkrat v žalostnem položaju, da radi pomanjkanja prostora ne more vstreći vsem onim opravičenim željam po pripravnih in sposobnih osebah.

Vodstvo je vstopilo v zvezo z enakimi zavodi na Dunsju, v Gradeu in v Ljubljani, da bi dobilo iz onih krajev mnogo sposobnih deklet. Pa ta namer, žali Bog, ni imela zaželenjene vspeha, ker ondotnim dekletom bi bilo treba plačati vožnjo semkaj, ne da bi bile gotove, da dobe službo. Delali so se in se še sedaj delajo drugi načrti, ki bi po malem in malem dovedli zadostno število v vsacem oziru sposobnih služabnic v ta prekoristni zavod. Pomanjkuje pa zavodu podpora od strani družin, bodisi materialne ali moralne. Gotovo, ako bi bil zavod imel v teklu leta več podpore in ako bi zanimanje bilo večje, bi bil bolje vspel in se razširil.

Odprla se je ta posebna hiša za to, da bi se odpomoglo najživeji in najnajnejši potrebi mesta tržaškega. Da je bil tak zavod res prepotreben, pričalo je veselje, katerim je bila sprejeta vest o ustanovi toliko dobrodelnega zavoda. Vodstvo se je moralno dosti boriti in premagati najtežih zaprek; pričakovalo pa je in trdno upalo, da bodo tržaško mesto in p. n. družine, že znane in slavne po radodarnosti, podpirale po svoji moći tudi to toliko potrebno in človekoljubno napravo. Žal, da ni tako. Zavod je prepričen takorekoč samemu sebi, brez zadostne izdatne pomoči; — šteje komaj kakih bornih 50 udov, ki so se morali veliko truditi in žrtvovati za obstanek zavoda.

Zavod je že mnogim družinam v mestu pre-skrel dobrih in pridnih služabnic in lahko se reče, ne da bi zamogel oporekati kdo, da je bilo jako ustrezeno doličnim družinam. Ako pa ni bilo mogče vstreći vsakemu posamičniku, ni vodstvo krivo na tem, kajti pri vsej svoji dobi volji in veliki skrbi ne more vsikdar popolnoma spoznati dekleta, ker je bivanje v zavodu navadno tako kratko.

Pa vse te nedostatnosti in pomanjkljivosti bi se lahko odpravile, ko bi vodstvo imelo več de-narne podpore na razpolaganje.

Obrača se zopet do slavnega občinstva, do p. n. družine gospodarjev in gospodinj, in do vseh dobromislečih, do njihovih plemenitih src, da bi prišli v pomoč temu prekoristnemu zavodu ali ma-terialno, z denarnimi doneski, ali pa vsaj moralno, priporočevanjem pri značilih in prijateljih, z nabiranjem novih udov, ali pa, kar bi bilo še najboljše, z lastnim pristopom k omenjenemu društvu.

V Trstu, meseca septembra 1897.

Za vodstvo zavetišča za služabnice:

Fany Weissmann,
voditeljica

Političke vesti.

v TRSTU, dne 25. oktobra 1897.

K položaju. Danes ima svojo sejo zbornica poslancev: Za sličaj, da pride grof Badeni v sejo, pozdravlja ga desničari korporativno.

Sinoč so se sestali v posvetovanje — načelniki klubov večine, po današnji seji pa se sestane parlamentarna komisija, da se izreče o zahtevah posamičnih skupin ter o poročilu pododbora. Radovedni smo zares na poročilo o tej seji. O stvari govorimo na uvodnem mestu.

Parlamentarno sodišče. Opat Treuinfels in grof Falkenbayn sta predlagala, da se ustanovi za avstrijsko zbornico nekako "častno sodišče", katero bi razslojalo v preporih vprašanjih, zlasti gledé parlamentarnih razdaljen med zastopniki v zbornici. Mnogim se vidijo ti predlogi prestrog, ker bi po njih izgubil poslanec svoj mandat, ako bi žalil soposlance, ali ministra, ali pa bi zgubil celo pasivno volilno pravico. Po jedni strani se vidi ta predlog zares prejster, ker parlamentarno delo v Avstriji nalaga politikom zares skrajne potrebljivosti in provzoča tudi skrajno razburjenje. Iz obojega pa izvira lahko osebno razdaljenje. Vendar bi bilo tako sodišče neko vzgojevalno sredstvo onim elementom, ki se kar nič ne znajo brzdati in ki zlorabljo parlamentarno svobodo na način, ki je nedostenjen parlamentu. Za take ljudi, katerih vedenje izraža pozitivno kršenje osebne časti in dostojanstva poslančevega, naj bi bilo tako sodišče, a isti ne bi se smel rabiti tudi za one, katere je potreba debate zavela do kakega prenaglijega žaljivega vzklica. Saj je vendar velik razloček med besnenjem komedijašev a la Wolff i dr., kateri imajo na praporu zapisano nasilstvo za vsako ceno, in pa med zastopniki naroda, ki tripi krvico!

V takem smislu naj bi postopalo častno so-dišče in bilo bi na svojem mestu.

Iz Hrvatske nam je došla velevažna vest. Delovanje sabora je zaustavljeno po cesarskem ročnem pismu do daljnjih odredeb. Česa je pričakovati torej? Ali razpuščenja zbornice ali pa morda prememb na vladu? To poslednje ne bi bilo ravno čudno, kajti grof Khuen je dospel — kakor smo rekli v zadnjem izdanju — na zadnjo postajo. Proglasenje nagle sodbe, to je že ultimo ratio za vsaki sistem. Pa res javlja madjarski list "Alkotmany", da je izjavil ban Khuen, da je že "sit vladanja na Hrvatskem". Isti list zagotavlja, da je v najkrajšem času pričakovati odstopa bana Khuen Hedervaryja. Želeti bi bilo res, da se kaj zgodi za pomirjenje duhov na Hrvatskem.

Državi nevarni katoliki. Italijanski minis-terski predsednik Rudini je izdal okrožnico na vse prefekte, v kateri jim naroča, da z vso strogoščijo zasledujejo "državi nevarne" namene kato-likih društev ter naj postopajo žnjimi, kakor z anarhisti. To je bila zares potrebna okrožnica v Italiji, kajti ondi je "državi nevarno" vse, kar ne odobruje čina, ki se je izvršil leta 1870. pod kraljem Viktorjem Emanuelom. Pa je že tako v Italiji v letu 1897 po Kristu!

Različne vesti.

Komu je orožje — kamen? "Piccolo" je bil rekel nedavno temu, da njim, Italijanom, je orožje: vzgojevalna beseda, Slovanom pa — kamen v roki! — Mi smo že po zaslugu zavrnili to gorostasno — laž. A danes nam poročajo o slučaju, ki priča, kako Italijani in njih podrepniki vzgajajo, žalibog, tudi naše ljudstvo! Ta laška vzgoja potiska našim slovenskim zaslepljencem kamen v ruke. Kamen na cesti na mirne potnike!

Minole nedelje zvečer se je vozila veča slovenska družba in Brtokov pri Kopru proti Trstu. V družbi so bile tudi ženske. Družba je veselo pela slovenske pesmi. Dospeli so do spodnje Škofije, to je onega sela ob koperski cesti, ki se je naj-žalostnejše vedlo ob zadnjih državnozborskih volitvah. Kar besneli so takrat za italijansko stranko, da si ni nijednega Italijana v vsem selu. Ko je torej voz došel do sela, usulo se je kamenje na slovenske potnike, ki vendar niso nikomur provzročili ničesar žalega. Kamenje je zadealo v krilo jedne ženske in v bič voznika; poškodovalo pa ni nikogar, kar bi se bilo zgodilo prav lahko.

No, "Piccolo": kje se rabi kamen za orožje? Gornji slučaj nam pravi, da le tam, kjer so glave polne italijanske vzgoje!

Ubogi Škofiji! Ali še ne slutite, kam vas dojava vaša slepa pokorčina — ne hujše je: vaše suženjstvo v italijanski stranki?! Ali ne slutite, kam vas morajo dovesti italijanski nauki in izgledi?! Ali ne slutite, da takim postopanjem sramotite pred svetom le same sebe? Ali ne veste, kaj se pravi to: mirne potalke v temi napadati s kamenjem, ko bi se lahko dogodila velika nesreča? Ali ne veste, kdo dela tako? Ali se vam nič ne zdi, kam prideš lahko, ako se danes ali jutri dogodi kaka nesreča?

Spametujte se vendar! Ali vam ni težko, da ste sedaj se svojim italijanskim somišljeništvom popolnoma osamljeni v vsej širni okolici koperski. Z brati ste v sovražtu, v prijateljstvu pa se so-vražniki vaših bratov in — vas samih. Ali ne veste, da se temu pravi — izdajstvo?

Da, da, "Piccolo", grda reč je v rokah kam. Ali, tvojih somišljenikov zasluga je, da je ljudstvo tu pa tam jelo posezati po tem orožju. Vaše in izključljivo le vaše italijansko delo je to povsodi tam, kjer so čutstvovanja podivila do take stopinje. Saj ne tajimo, da ne bi bilo tudi naše ljudstvo podivjalo na tak način tu ali tam, ali čuditi se temu ni, ko to ubogo ljudstvo vidi toliko in takih laških izgledov.

Tržaški mestni svet je imel sinoči tajno sejo, v kateri so razpravljali o raznih osebnih stvareh.

Cyclists Club in "die Wacht am Rhein". Slavja biciklistov v Trstu, ko se je "in der Festesstimmuug" na vse grlo prepevala "Die Wacht am Rhein", se je udeležilo tudi nekaj gostov iz Vipave in Ajdovščine, kar še posebno pov-darjajo nemški listi. Ali tudi to ne izmodri še iz-vestnih dobrovoljčkov po vipavski dolini? Tudi mi smo tolerantni in smo zato, da je narod ujuden se svojimi gosti. Toda le dotlej, dokler se gost vede kakor gost, dokler ne žali čutov domačinov.

Dobrovoljnost in toleranca preko meje in na nepravem mestu se prav lahko dotikati izdajstva na lastni stvari. To naj pomislijo gospoda po vipavski dolini. V listih ne stoji, da je prišlo nekaj Nemcev iz Ajdovščine in Vipave, ampak stoji, da so se biciklisti od tam udeležili heilovske slavnosti. Te udeležbe iz vipavske doline ne pi-šejo torej na račun nemških gostov, ampak na račun narodnega značaja vse pokrajine!

Pogreb junaka. Predvčerajnjim je bil pogreb jednega od hrabrih avstrijskih sinov. Veteranci so spremili k večernemu pokolu Andreja Modica, društvenega zaставoča. Modic je bil junak v pravem pomenu besede. Že leta 1848., ko je bil še mlad vojak v 9. lovskem bataljonu, si je za-sluzil red hrabrosti I. razreda, to v vojni z Italijo takoj v početku te vojne, a potem še o naskoku na pokopališče sv. Lucije meseca junija istega leta, o kateri priliki si je pridobil veliki zlati red.

Ko je tedaj njegov bataljon breuspešno sku-šal strelti obrano Piemontezov ter je skoro obupal, dirjal je Modic v prvo kar sam, spremjan samo po jednem prostaku, proti uhodu pokopališča. Ka-kor toča padale so kroglice okrog njega, vendar je junško prodrl do vrat ter jih je razbil, za njim pa so udrli njegovi vojaki in prepodili Italijane s pokopališča ter zasedli pozicijo. Ta hrabri čin je zgodovinsko zabeležen v njegovem bataljonu. Po edsluženi vojaški stopil je v civilno državno službo, kjer je vztrajal do zadnjega hipa. Slava sloven-skemu junšku.

Preosnovljenje deželne brambe. Avstrijska deželna bramba se preustroji na sledeči način: Iz 26 deželnobrambenih pešpolkov jih postane 38 in sicer po tri bataljone polk, razen 38 dalmatinskega polka, kateri ohrani svoje štiri bataljone. K no-vim polkom je dodana po jedna nadomestilna es-kadra. Da je bilo možno ustanoviti dvanajst novih polkov, je bilo torej treba od vsacega starih vzeti po jeden bataljon. Nadalje se postavi 23 rezervnih deželnobrambenih bataljonov, kateri so namenjeni za slučaj mobilizacije in zajedno se preustroijo deželnobrambeni dopolnilni okraji. Novi deželnobrambeni bataljoni se sestavijo polagoma. Prora-čun dovoljuje jih v prvo osem; vendar se jih ustanovi le šest. Hkrati se ustanovijo trije novi polkovi štabi in dve komandi za brigado pešev, to najbrže v 8. in 11. koru.

„Primorski list“ socijalnim demokratom. Z ozirom na izrek voditeljev socijalne demokracije Marksa in Engelsa, da „delavci nimajo nobene domovine“ in „da se jim ne more odvzeti, česar nimajo“ piše zadnji „Primorski list“:

Ste jih čuli, bratje delavci, te velenčene gospode socijaliste?! Vi nimate nobene domovine. Premnog Izmed vas nima res kaj imenovati svojega, ali jedno mu pač še ostane, ostane mu — domovina, ostane mu pravo, ki je ima v njej: pridebiti si zasebno last. Vem, da se vam srč krči v prsih ob tem groznem vskliku, žar svete ljubezni, ki jo gojite do svojega domovja, ta svetli žar, ki vam ravno zdaj vsplamteva v srcu, spriče, da je neosnovana, kruta trditev „rudečih“ gospodov „temoklatov“. Jaz vam zatrjujem, da imate *dee domovini*, in ne nobene. Prva domovina je ona, kjer vživate svoje pravo kakor državljan, drnga pa ona nebeska domovina, katero vam tudi v prvi vrsti odrekajo socijalisti. —

Vse, kar je človeku sveto, vse, kar mu je blago in drag, vse zanikuje in tepta socijalizem. Smelo zahteva, naj se človek odreče vsemu, kar mu je na svetu najdražje, smelo ga tira i v to, naj se odpové nebesom, ki so mu v krepilo in bodrilo v nazemskih bojih.

Krutimi nauki greni sedanje življenje in jemlje sladko nado v boljšo večnost.

V to pa ti klčem, predragi socijalizem: „Ne boš!“ Z vsemi močmi hočemo obraniti zasebno last, obraniti, kar nam je svetega in dragega; hočemo, da tudi delavec pride do zasebne lasti, da bo imenoval v svoji domovini nekaj svojo zasebno lastnino in tako še srčejse ljubil svojo domovino. Odbijati pa hočemo od sebe robstvo soc. demokracije, boriti se v dosegu srečne zmage pod praporom sv. križa! Da, mi hočimo v prvi vrsti nebesko domovino, a si nikdar ne damo odvzeti mile nam domovine slovenske!

Odveč vojakov. O letošnjih izzrebanjih v Trstu je bilo potujenih 78 mož preveč v dopolnilno rezervo stalne vojske in 13 mož v deželno brambo.

Lastnikom psov. Mestni magistrat objavlja z ozirom na nevarnost, ki jo širijo stekli psi, da je strogo prepovedano jemati seboj pse: v javne lokale, tramway, omnibus itd. Kakor hitro je videti na živali kako znamenje bolezni, prijaviti je to hitro ali policiji ali pa magistratu. Psi morajo imeti torbe. Od 10. zvečer do 6. ur zjutraj se jih mora voditi na vrvici. Vsaki prestopek proti tem predpisom se boda kaznoval strogo.

Za bazar so darovali nadalje: Iz Litije po gč. L. Komšek zaklopničo sladkorčkev (ze drugič), ga. Šabec 10 kron, g. Zadnik 4 kr. (telegrafično), g. Šeb. Čenčur zapestnico, ga. Tončka Kompare pecivo (šartelj), g.a Fanny Kompare torto, ga. M. Kompare sladče, g. Franjo 3 kr., g. Ivan Skedel „Preširne poezije“, ga. J. Ukmari 2 krasni vazi, ga. I. Bassa 2 vazi, Č. g. Josip Macarol, kapelan, 4 kr., gč. I. Furlani krasno mapo za slike (ročno delo), ga. A. Pitjavič zaklopničo sladščic, Nepoznana gčna. celo kopo finih bombonov. gčna. Perrot pripravo za uro, draga galanterijo in 1 kr., g. A. Kalister dve gombi za zapestnice in krasen dulec, č. g. Varto, duhoven, cipele (ročno delo, v drugič), č. g. Kosec, župnik, 4 kr., ga. Ivanka Vatovec 10 gld. 62 nvč. za prodane cvetlice, g. Župančič 2 kr., ga. Strukelj 1 kr., g. M. Presen rusko slevante.

Ob priški koncerta ženske podružnica sv. Cirila in Metoda so darovali gg: M., X., V., Čenčur, in Stepan vsak po 20 nvč., Anton Negode 70 nvč., Ana Negode 1 gld., Turk 2 gld., L. A. 20 nvč., U. F. 70, Sever 20, gčna. Zlobec 70, Rebec 40, N. N. 20, N. N. 20. Ante Bogdanovič 10, Vatovec 70, Vatovec 20, Paternost 20, Baretto 20, N. N. 20, Rože 40, N. N. 20, Kocjačič 1 gld., Černe 40 nvč., Lozor 20, Cotič 20, Angela 20, Godina 30, Gribec 75, dr. Pretner 2 gld., Zafred 60, Bartol 1 gld., Metličkič 40, N. N. 20, Persič 10, Prelog 2 gld., Kovačič-Rebek 4 gld., dr. Gregorij 5 gld., N. N. 40, Kobau 40, Pretner 40, Stanko Godina 20, Ant. Sosič 20, N. N. 50, Žitko 70, Vitez 20, Kuščar 20, Rosec 50 in Brivec 70 nvč. Srčna hvala vsem darovateljem in darovateljicam!

V „Tržaškem podpornem in bralnem društvu“ se boda obdržala ambulanca od dana naprej od 9 1/2 do 10 ure predpoludne.

Vodstvo.

Za dijaško kuhinjo v Trstu je nabral neučudljivi narodni nabiralac gosp. Josip Žuideršič v nedeljo 3. okt. med domačini in meščanskimi Slovenci v „Narodnem domu“ v Barkovljah 10 kron.

O otvorjenju hrvatskega gimnazija v Zadru so demonstrovali Italijani na vse pretege. Tako rekoč pod bajoneti se je moral vráti vpisovanje.

Vzlic takemu nasilju se je vpisalo v I. razred 88 učencev, tako, da bodo morali otvoriti vzprednico. Temeljite je se ni mogla ovreči trditev Italijanov, da rečeni gimnazij ni bil potreben. Seveda, po laških nazorih Slovani sploh ne trebajo šol. Neumni naj ostanejo, da jih bodo Italijani tem lože vodili za nos.

Prenos Kopitarjevih kostij. Na slavnosten način se bode vršili prenos umrlih ostankov velike slovenskega učenjaka Jerneja Kopitarja iz Marxovega pokopališča na Dunaju v Ljubljano. V družbi s „Slov. Matico“ bode vodil prenos dunajski odbor pod načelnikom g. dvornega svetnika Šukljeja. Vsečiliščniki in drugi Slovenci na Dunaju se udeleže dne 10. oktobra sprevoda s pokopališča na južni kolodvor. Prevoz oskrbi tvrdka Doberlet v Ljubljani. Dne 12. oktobra popoldne ob 4. uri se prične slovesen sprevod z južnega kolodvora v Ljubljani. Vsa ljubljanska društva se vdeleže sprevoda s črno ovitim zastavami. Zemske ostanke Kopitarjeve pokopališče Šempeterski župnik g. Malenšek z veliko asistenco. Mej potom bodo peli gg. bogoslovci, na kolodvoru in pokopališču pa „Glašena Matica“ dva zbora: Meničssohnov „Beati mortui“ in Jenkov „Blagor mu!“ Na Dunaju bode petje in dva govora, v Ljubljani bode pa nagrobnico govoril g. prof. Levec.

Nesreča. Smrten padec. Čuvaj na pokopališču sv. Ane, Ivan Miani, vračal se je domov, v hiši št. 272 ulice Istra, sinoč okolo jednjaste ure. Dospel je bil že nad polovico drugih stopnic, kar se mu je izpodtaknilo in telebnil je po stopnicah dol. Svojci so čuli njegov pad in so pribiteli pogledat, kaj da pomeni ta stropot. Našli so ga nezavestnega na plošči pod stopnicami. Hiteli so po zdravnika, ki pa ni prišel precej dolgo, ker mu niso povedali natančnega naslova. Ko pa je prišel vendar le, našel je Mianija mrtvega, a okoli njega obnavajajočo zeno z štirimi otroččimi. To je res grozen udarec za rodbino, ki ni imela druge opore na svetu, nego svojega roditelja in branitelja.

Lahi po Koroškem in Češkem. Lah tu in Lah tam! Pošod vendar ne more delati zgage ta laška zgaga. Na Češkem jih je jelo zebsti in na Koroškem jih je preveč, zato so odlazili proti domu. Preko Beljaka si jih je te dni peljalo kakih 6000. Za to pa že udarilo kam na Primorje, ker v Italiji je odločno premalo prostora za toliko — lačnih ljudij.

Italijanski delavci na Češkem. V „Politiki“ čitamo: „Minolega leta so bili posamični nemški listi iz severne Češke izdali parolo, da je odsljati češke delavce in na njih mesta pozivati i talijanskih. Posamični fanatiki so menda res izvelli ta sovražni načrt. O vsredu pa priča na stopna notica v „Ostdeutsche Rundschau“: Večje število delarcev, došlih iz notranje Italije na gradnjo železnice pri Breitenbachu, se je uverilo, da je klima premrzel za njihov život, in so se jeli pripravljati zopet na pot domov po — poldnevnu delu. Ti delavci, za katere so se plačali potni stroški iz Italije v Breitenbach, stoe sedaj tu brez vseh sredstev in čakajo le na priliko, da jih kakor odgnance spravijo nazaj v Italijo. Vzlic okolnosti, da se jim je ponudilo več, nego je bilo dolečeno po pogodbi, so ti ljudi odklonili vsakoreno delo na progi Neudeck. Po odredbi politične oblasti jih mora oskrbovati za sedaj železniško podjetje kar je tudi prav; in oni podjetniki, ki vabijo v deželo take ljudi na škodo domačih delavcev, naj bodo le pripravljeni, da se jim slično izjalove njihove spekulacije. Na splošno korist države in v gospodarsko blaginjo lastne dežele in ljudstva naj bi se sploh ukrenile stroga naredbe proti vabljenu tojih delavcev v deželo. Korist posamičnih podjetnikov se mora umakniti pred koristjo splošnosti.“ — Tako piše Schönererjevo glasilo, iz česar je razvidno, da se povsod kmalu naslitijo teh ljubih gostov iz lačne Italije, le naše siromašne pokrajine so prava domena tej — nadlogi.

Urednika Hoferja iz Heba na Češkem, ki je v preiskavi radi veleizdaje, so stavili včeraj za-

časno na svobodo, a je moral položiti 5000 gl. jamčevine. Prošnjo za začasno stavljanje na svobodo je podpiral baje tudi predsednik okrožnemu sodišču v Hebu z ozirom na tako slabo zdravstveno stanje Hoferja. Hoferja, ostavljača zapore, je pozdravljala velika množica heilō-vskliki.

Novi nemško-koroški list. Beljaška „Allgemeine Zeitung“ dobode naslednika, oziroma naslednico. Porodila se je „Südösterreichische Zeitung“, ki bodo pisala v radikalno-nemško-nacionalnem duh in „Radikalno-nemško-nacionalno“ in pa — „südösterreichisch“, kako se njema bo? Tako nekako, kakor — laž in resnica.

Südarkovi. Zaradi te in še neke druge priproste besede so Velenjski heilō-avstrijci težili „Slovenskega gospodarja“. — Celjsko sodišče jo list spoznalo nekričim, ker „Sud — smrkovi“ ni razdaljva beseda. Ali ste slišali?

Požar. Na Rakeku je dne 1. t. m. pogorelo kladišče oglja tvrdke C. Piva & Comp. iz Trsta. Z barakami vred je pogorelo do 30 vagonov oglja.

Cirkuiški in domači ognjegasci so pridno gasili, a ker ni bilo pravega vodstva, delo ni mnogo uspešno. Želeti bi vendar bilo, da bi prišel začlenjeni red v ti družvi, ki sta toliko potreben na krajin, kjer tako rado gori.

Izpred porotnega sodišča. 16letni Fran Gustin je bil za pastirja. Živali so mu ušle na tla Antona Macarola iz Sezane. Poslednji je bil hud radi tega in je pošteno našeškal pastirčka z njega lastnim bičem. Včeraj se je bila vršila na tukajšnjem deželnem sodišču razprava proti Macarolu radi teškega telesnega poškodovanja. Obtoženca je zagovarjal odvetnik dr. Rybar in tako spretno, da ga je sodišče — v zmislu izvajanj zagovornika — rešilo obtožbe radi teškega telesnega poškodovanja, in ga je obsodilo le radi prestopka proti osebni varnosti po §. 411 kaz. zak. Dobil je jeden mesec zapora.

15leten fantič pred sodniki, radi zločina tatvine. Ime mu je Ivan Dolenz. Kradel je orodje dvema gospodarjenja svojima. Dobil je 4 meseca ječe. Zgodaj je začel.

19letni Ivan Ogniben iz Trevisa v Italiji je dobil 5 mesecov radi žaljenja Njeg. Veličanstva. Ta razprava se je vršila ob zaprtih durih. Po prestani kazni povabilo oblasti tega „ljubega“ gosta, da se lepo povrne v svojo domovino, kjer je sicer veliko lakote, na kateri pa gotovo ni krije niti vili vladar. Sodišče ga je obsodilo namreč tudi na izgon iz Avstrije.

Da bi le hoteli „čistiti“ nekoliko pogosteje!

Pazite na gljive. Te dni so nevarno obolele 4 osebe, ker so zavzile strupenih gljiv. Pazite torej in ne kupujte gljiv drugod, nego na trgu, kjer se vrši potrebno nadzorstvo.

Kje je več zločinov? V avstrijski državni polovici je 22 kazilnic, in sicer 16 za moške hudo delu, a 6 za ženske. Na vseh je bilo zaprtih pretečeno leto 14.102 moških ter 1811 ženskih oseb. Po narodnosti je bilo 6205 Nemcev, 7375 Slovanov in 522 drugih narodnosti. Pri Nemcih pride že sedaj na 1354 prebivalcev jeden zločinec, pri Italijanih in Rumunih na 1703, a pri Slovanih se zamore še le na 1998 ljudi jemati jeden hudo delnik. Tudi ta statistika je prinos za izjemno kulturno „Herrenvolka“.

Visoka starost. V vasi Foča v Bosni živi trgovec z imenom Andrija Glogjaja, kateremu je 112 let. Mož pa je klijub visoki starosti čil in krepak in opravlja svoja dela brez vsacega utrujenja.

Cudovito deblo. V vrhu budhiškega samostana Gumbum v severnem Tibetu v srednji Aziji raste drevo, v katerega deblo je urezanih vse polno svetih rekov in molitev. Tamošnje ljudstvo gleda na to drevo z globokim spoštovanjem in svetim strahom. Nekateri evropski učenjaki so pregledali to drevo in izpoznavali, da reki in molitev v deblu izvirajo od duhovnikov samostana, kateri drže ljudstvo na ujzdah z širnjem misli, da so reki in molitev izvor nadzemске moći. Ljudstvo slepo veruje temu in to je dobro.

Velika glava. S tem ne mislimo glave kakega učenjaka, kakega umetnika ali političnega velikana, tudi ne glave kakega mrjasca, bika, slona ali medveda, marveč mislimo — zeljnato glavo, ki tehta 6 1/2 kilogramov in ki je zrastla na zeleniku g. Wilfana na Posavju pri Ljubljani. Ako bi nas

vprašal kdo, je li velika glava Bismarcka storila več dobrega, kakor ta zelnata, presneto, da bi dobila poslednja najbrže več glasov.

Milijoni, kjer bl jih treba ne bilo. Avstrijska vojna vlada je izdala za Kreto nič manje nego 3 milijone. In zakaj? Zato ker se evropske vlasti nikakor ne morejo zdiniti, da bi pogusale v Azijo bolno Turčijo. Ako pa desetletja dolgo prosimo v Trstu slovenske šole, tedaj so ti milijoni zapečateni z sedmerimi pečati!

Kakor lojalni državljanji ne bodo nikdar odrekali državi kar je treba v obrambo nje varnosti in ugleda na zunaj; ali naše menenje je, da naj država kaj troši tudi za zadovoljnost in mir — na znotraj!!

Zanimiv zemljevid. V Madebi, vztočno od mrtvega morja, so našli zanimiv zemljevid iz mozaika. Madeba je bilo poglavito mesto starih Moabitov v sveti deželi in marsikoga, ki se zanima za zgodovino te dežele, utegne zanimati tudi sledeča črtica.

V neki cerkvi, ki je bila zidana na razvalinah stare krščanske bazilike, našli so v tlaku cerkve ostanke velikanske, zelo umetno izvedene mozaike, predstavljajoče zemljevid Sirije, Palestine in Egipa. Zemljevid je najbrže iz četrtega ali najkasneje petega stoletja našega računa. Zemljevid je bil prvotno zelo velik, pokrival je ves tlak stare bazilike (280 širjaških metrov). Ohranjenih je samo še 18 širjaških metrov, kateri so se položili zopet v tlak nove cerkve, da se ohranijo ti zanimivi ostanki. Živé pa še osebe, ki se spominjajo, da je bilo čitati pred davnimi leti pred pragom stare cerkve imeni Efezus in Smirna. Pomen tega zemljevida za hebrejsko in krščansko arheologijo, istotako za geografske in zgodovinske razmere je jako velik. Kajti na zemljevidu se nahajajo označena do sedaj popolnoma neznana mesta, natančno označena je tudi lega že znanih mest in svetih krajev; zabeležena so poročila tedanjih kristjanov v svetih krajih, da, celo posamezni reki iz starega testamenta se nahajajo v mozaiki n. pr. propovedanja očeta Jakoba o sinovih Jožefu in Benjamini in sicer v razločni obliki, nego nam jo podaja sveto pismo. Sploh je zemljevid užor mozaikove umetnosti, kajti ne samo da so krasno označena v njem pogorja, reke, mesta itd. marveč še v naravnih barvah so izvedene oblike, velikost in načrt vsakega važnejšega mesta, nadalje tudi koliko uhodov in vrat ima vsako mesto, da-l so ista na vzhodni ali zapadni strani, katera važna poslopja se nahajajo v mestih, kako je bilo staro, kako je novo ime mesta, kje so ravnine, kje viški, kje puščave, kje oaze, kje gore in kje hribi, reke in potoki, gozdi in studenci in zdravilni izvirki, tornji in jezera, čolniči in ladije, celo palme in banane; vse je izvedeno izbornno. V kratkem izide v Evropi odtisek tega veleinteresantnega zemljevida in brez dvoma ga bodo imeli na prodaj tudi naši knjigotržci.

Slike iz življenja.

III.

Vaški sél.

Marjanica in Lucija sti bili silno vznemirjeni ta dan. Hodili sti v jednomer pogledovat na konci hiše po stezi, kjer se je imela prikazati znana, priljubljena postava. Da-si sti znali, da prihaja sleherni dan ob petih popoludne in nič prej, nič kasneje, vendar sti ga pričakovali že poprej.

Saj pa se tudi ni bilo čuditi nijini nestrosti. Bodočo nedeljo se ima vršiti narodna veselica na županovem dvorišču in za to veselico je bilo treba pripraviti še tolikanj. V prvo treba novega krila z lepimi trakovi in baš to jima je pričadevalo velikih skrb. Sicer je bilo še celih 10 dni do onega usodepolnega dne, toda, ako se pomisli, da obleki treba še narediti, to nikakor ni mala reč.

Danes naj bi prinesel sél še le blago — sam Bog večni ve, ako pa bode blago tako, da jima bude ugajalo, da jima ne bode treba samima v mesto? Sicer sti hoteli že sami dol, a materi sti jima odločno branili: češ, to se že opravi tudi drugače.

No in potem pa je treba prirediti še marsikaj družega za to velepomembno veselico, saj visi vse na nijinih ramah, ker so druga dekleta tako, — kako bi se že reklo? — no, plesale bi še, plesale....!

Ah, da, ta ples!

„Veš kaj, Lucija, nič me kaj ne veseli plesati, ker — njega ni...?“

„Tudi meni je tako, Marjanica! Toda, kaj děš, morda pa še prideta? Dorče mi je sicer obljubil prav za gotovo, da poskrbi za to, da ga odpustijo od vojakov že do tega dne, a da mi še posebej sporoči....“

„In Ivan mi je obljubil pisati do današnjega dne — oj da bi zamogla priti!“

„Oj, da bi zamogla priti!“

„To bi bilo veselje!“

„Potem bi rada plesala ves dan in vso noč — na njegovi strani!“

„V njegovem objemu!“

„Ko zna tako sladko prijeti okolo pasa!“

„In tako lepo pritisniti k sebi!“

„In zašepniti: Marjanica! Lucija!“

Dekliči sti se objeli in sanjavo zrli čez kamnati plot na stezo, po kateri bi imel priti vaški „poštar“. Da se stvar prav spozna, vjima ni bilo toliko do krila, nego do pisem nijinih ljubimcev, ki sta morala k vojaškim vajam in ki sta se na dejala, da se povrneta domov do označene nedelje, ko se napravi narodna veselica na županovem dvorišču.

Toda ne samo Marjanica in Lucija, tudi drugo vaščanstvo je nestrpno pričakovalo sela, saj je imel vsakomur pristeti kaj. Odetu županu nov svezenj tobaka, materi novo ruto, nekaterim dekletom svetle ruanje in otrokom po kako igračo, kake sladkarje ali lepodiščega mestnega kruha itd. itd.

V pričakovanju tacih in jednach daril je stalo vaščanstvo na jednem vaških dvorišč, ko se je bližala označena ura. Mati županja je slonela na okraju stopnic, ki vodijo v gorenje prostore njihove kamenite hiše, oče je nekako nemiren ogledoval nad vrati viseče grozdje in otroci ter druga vaška mladež so bili slikovito razvrščeni tam okrog.

H krati sti planili Marjanica in Lucija od svoje postajanke na obzidju pred hišo in sti dirjali po stezi navzdol.

V malo trenotnih pak že je stal sredi dvorišča vaški sel z vsem svojim bremenom, visečim mu na obeh straneh z hrbita, na katerem je bil lepo označen črn križ. Potrpežljivo je držal in otepaval z ušesi nadležne muhe, ko ga je osvobojalo vaščanstvo nadležnega tovora in, kakor bi bil malce nezaupljiv, pogledal je vselej po strani, kadar je izginolo po nekaj teže z njegovih pleč in se je vesililo vse prinešenih stvari.

Marjanica in Lucija sti dobili, kar sti pričakovali: krasnega blaga za nova krila in lepih trakov, ki bodo divno frčali od njiju na plesu, in pa, kar jima je dvigalo srce v največem veselju — pismi od nijinih ljubimcev: Dorceta in Ivana, ki zagotavljata svoj prihod do bodoče nedelje.

Se skupaj stisnenima glavama sti izginili z dvorišča, za njima pa je gledal dobr si vec, kakor bi hotel reči:

„Najmodrejši med vsemi temi je še vendar stari, potrežljivi, molčeči in zvesti — vaški sél!“

Rojaki! Spomnite se
družbe sv. Cirila in Metoda.

Najnovjejše vesti.

Trst 5. Nj. Veličastvo cesar je podelil redarstvenemu nadzorniku v Trstu Franu Mihelčiču srebrni krizec za zasluge s korono in rednju Ivanu Čoku v Trstu srebrni krizec za zasluge.

Dunaj 5. Grof Badeni je prišel v dvorano in je imel desno roko brez povoja. Pozdravi od strani klubov so izostali in sicer na izrecno željo ministarskega predsednika. V dvorani so ga pozdravljali mnogi poslanci na najprisršni način.

Vlada je predložila načrt zekona glede melioracijskega skladu, vsled česar se za vplačanja tega fonda iz državnih sredstev zahteva dobo do leta 1914. Na predlog nemško-napredne stranke se je glasovalo po imenih očitanju neke peticije v zadevah bede vsled nezgod.

Predsednik Kathrein se poda danes zvečer v neki poseben rodbinski zadevi za teden dni na Angleško.

Budimpešta 5. Poročilom „Budapester Correspondenz“ se je najbrže predložil parlamentom jednoletni pogodbni provizorij. Ministrski predsednik Banffy je čestital grofu Badeniju na njegovem hitrem ozdravljenju.

Madrid 5. Pio Gullon imenovan je ministrom za vnanje stvari, Groizard na mestu Girona pravosodnim ministrom.

Trgovinske brzojavke in vesti.

Dunaj-petek. Pšenica z jesen 12.15 12.20 Pšenica a spomlad 1898 11.74 do 11.78 Oves z jesen 5.95 6.— Rž z jesen 8.53 8.57 Koruzna za oktober 1897. 4.45 4.50

Pšenica nova od 78 kil. f. 12.24—12.30 od 79 kil. 12.35 12.40 od 80 kil. f. 12.40—12.45, od 81. kil. f. 12.45 12.50, od 82. kil. for. 12.25 12.30. Ječmen 6.15 9.— prvo 6.80 6.50

Pšenica: Slabe ponudbejdobro povpraševanje. Prodaja 18000 mt. st. Stalno 5 nvč. dražje. Rž 5—10 nvč. dražje. Ječmen in Oves nespremenjeno. Kornza 10 nvč. dražje. Vreme: dež.

Praga. Morafiniani sladkar for. 12.37 do —. Za notranji trgovini: Centrifugal f. 36.25 Concasce f. 37 Cetvorč. f. 37.25 v glavah f. 39.25 38.50

Egypt. Kava Santos good average za okt. 42.25 za januar 42.75

Hamburg. Santos good average za oktober 34.75, za decembr 35.25 za marec 35.75 za maj 36.25 mirno.

Ekonomsko-kakovska karta za 5. oktober 1897

	danes	včeraj
Dekret dolg v papirju	102.10	102.10
v srebru	102.20	102.20
Avstrijski tiski v platn	123.45	123.45
v krovah	101.90	101.90
Kreditna naprja	354 —	355.50
London, All L. Co.	119.65	119.65
Napoli	9.52	9.52/
20 runc.	1.74	11.74
100 runc.	45.15	45.15

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisoborl ovet“ (Millefiore). Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, da poče v želodcu, kakor proti slabemu probavljaju in hemoroidam. Jeden omot za ozdravljenje stoji 50 nđ, ter se dobiva v odlikovani lekarini

PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg.

Saunig & Dekleva

V GORICI, v Nunski ulici št. 14-16.

Velika zaloga

Šivalnih strojev in dvokoles

raznih sistemov kakor tudi iz bambusa.

Lastna mehanična delalnica za popravljanje in nikiranje.

Tiskarna Gutenberg

Ulička ces. kralj. universitetne tiskarne „Styria“

13 Sackstrasse — GRADEC — Sackstrasse 13

TOVARNA ZA OBRTNE IN CONTO - KNJIGE

zistem „Patent Workmann Chicago“

Raztrirni zavod — Knjigovezstvo.

priporočuje se za prijazne naročbe se zatrdirlo primerih cen in točne postrežbe. Izdelovanje vsakovrstnih tiskovin kakor: časnikov, roketvorov v vsakem obsegju, brošur, plakatov, cenzkov, računov, memorandov, okrožnic, papirja z listi in zavitkov z napisom, naslovnih listkov' jedilnih list, pavabil itd. itd. — Bogata zaloga glavnih-, Conto-Corrent-knjig, Saldi-Conti, Fakture, Debitorum, Creditorum, Cassa-knjig, Strazza, Memorale, Journalov, Prima-note, odpravnih, menjilnih, časo-zapadnih in knjig za kopiranje, kakor tudi vseh pomožnih knjig, potem raztrirnega (črtanega) papirja, Conto-Corrent, svilenega papirja za kopiranje, listov iz kavčeka za kopiranje, skledic iz očinka za kopiranje itd.

Za naročbe in nadaljnja pojasnila obrniti se je do glavnega zastopnika

Trst, Via delle Acque 5 — ARNOLDO COEN — Via delle Acque 5 Trst